

Els fonaments bíblics de la implicació i la responsabilitat en la vida política

JOAN RAMON MARÍN, pvre.

Doctor en Teologia amb especialització en Sagrada Escripura

1. *Implicació – responsabilitat – vida política.* La BCI tradueix amb aquestes paraules alguns conceptes que, en els llengües originals, amaguen expressions i matisos suggestius. *Implicar* a Lv 4,3 es tradueix com “fer culpable algú altre d’una transgressió pròpia” i, a 1Ma 12,14 com “importunar, incomodar” altres persones en les pròpies opcions. *Responsabilitat* es tradueix a Gn 39,22 com que algú “posa en la teva mà” aquella responsabilitat; o a Gn 43,9 i 44,32 com que algú “es fa valedor d’un altre, que respon per ell, que vetlla per la seva integritat”. Amb la paraula *responsables* tradueix a vegades uns “líders” que acompanyen el líder principal (Ex 18,21-22), o uns “funcionaris” (2Re 25,19) o els “ancians – *presbyteroi*” de les comunitats (Ac 14,23). La proposta i assumptió de responsabilitat s’expressa a través del verb “confiar – *pisteuô*” (1Ma 8,16) o de la fórmula «la seva sang = vida [caigui] damunt d’ell–

nostre–vostre» (cf. Lv 20,27; Jr 26,15; Mt 27,25). El mot *política* es tradueix a 2Ma 4,21; 14,26 com «una praxi diferent [alternativa, contrària]», i a 2Ma 6,8 s’interpreta com un “estil de vida” que vol imposar-se arreu.

Conclusió: implicació i responsabilitat en la vida política van més enllà de l’esfera personal-individual per a passar a tenir una connotació social, amb conseqüències en la vida dels altres. S’ajusta a la dinàmica de la revisió de vida: analitzem les conseqüències i les causes del fet que revisem (veure). Es dona valor a l’acció de cadascú per les repercussions socials que té. A més, com a creients, amb la nostra acció estem implicant Déu. Per això ens il·lumina l’Evangeli (jutjar) que ens identifica, més i més, amb Jesús donant vida plena a tothom (actuar).

IMPLICACIÓ I RESPONSABILITAT EN
LA VIDA POLÍTICA ARRELEN EN EL
COMPROMÍS DE JESÚS

Fotografia: Freepik

Fotografies: Dept. de Comunicació i Publicacions

2. *Les primeres comunitats cristianes*, fonamentalment urbanes, opten, des de la fe, pels ambients populars (grans transformadors del seu entorn). Valgui com a exemple clàssic el discerniment que fa Pau de la comunitat de Corint (1Co 1,26-30). Llegiu el text. Aquella comunitat malda per ser signe eficaç de saviesa, justícia, santificació, redempció... conceptes fàcilment traduïbles en sentit profà. La comunitat comparteix la mateixa crida-missió que l'Apòstol: «Sense recórrer a un llenguatge de savis, perquè la creu de Crist no perdi la seva força.»

Conclusió: implicació i responsabilitat en la vida política arrelen en el compromís de Jesús (la seva creu). Per tant, l'anunci de l'evangeli esdevé una «praxi política» gràcies al testimoni públic: «Posar-se al nivell dels humils» (Rm 12,16).

3. *El misteri pasqual de Jesús constitueix l'afer polític per excel·lència*. No tant pels detalls fàctics (cartell de condemna, judici, governador romà...) com per la dinàmica de l'últim sopar. Pura encarnació (cos-sang) precisament perquè s'entrega per vosaltres, per molts, per tothom. És el rentament de peus per «tenir part en Ell». És l'exemple «perquè vosaltres feu el mateix» («Feu això que és el meu memorial»). Dinàmica

que culmina amb «Us dono un manament nou: que us estimeu com jo us he estimat», base per a qualsevol acció-vida política.

4. *Un exemple bíblic: l'elecció de David com a rei* (1Sa 16,1-13). La responsabilitat política dels cristians passa per la pregària. Samuel, sense consignes preestablertes, s'ha de deixar il·luminar per Déu per elegir. Déu proposa una actitud bàsica: «No et fixis en el seu aspecte ni en la seva estatura», «Déu veu el fons del cor». Un aclariment d'antropologia bíblica: el cor, més que representar l'interior o els sentiments de les persones, retrata la manera de pensar que porta a prendre unes decisions i no unes altres. Cal una política cordial. «L'Esperit del Senyor s'apoderà» de la persona més petita, la que gairebé no comptava per a la família, la que estava ocupada treballant. Vegeu què exigeix al rei el Salm 72.

LA POLÍTICA HA DE PROTEGIR LA COMUNITAT QUE NO TÉ RECURSOS PROPIS, LES CLASSES POPULARS I TREBALLADORES

5. *L'Encíclica Quadragesimo anno* (Pius XI, 1931), repetint idees de la *Rerum novarum* (Lleó XIII, 1891), afirma: la política lluita per la prosperitat de la societat i de cada persona, és a dir pel bé comú, per crear comunitat. Els rics ja tenen recursos propis per a viure. La política ha de protegir, per tant, la comunitat que no té recursos propis, les classes populars i treballadores (n. 25). Tothom ha de contribuir al bé comú. També els membres de l'Església (majoritàriament laics organitzats, en aquell temps, sota el nom d'Acció Catòlica). L'Acció Catòlica no és un actor polític per ella mateixa (un partit o sindicat cristians) sinó que els seus membres (laics formats i actius) s'involucren en la recerca del bé comú, en la vida política (n. 96). Ara que estem en ple discerniment sinodal sobre la sinodalitat recordem aquests principis eclesials de fons. La implicació i la responsabilitat política deixen de ser un assumpte personal-individual per passar a tenir una connotació social («caminem junts»).